

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek; budapesti napló; Egressy Gábor jutalom- 's búcsujátéka, könyvismertetés, 'sa't.; budai játékos négyesület; zsidiek halála Zálában; tabi és kis-ligvádi hírek; 'sa't.) Amerika (Rosas zsarnok még folyvást daczola a' frantörvény elleni indítványa; 'sa't.) Franciaország (rejtélyes gyilkosság Parisban; elegy; 'sa't.) Svédország, Perzsia, Törökország, Hollandia.

Magyarország és Erdély.

ORSZÁGGYŰLÉSI HÍREK. Váltót. könyvi javaslat. (Vége.) XII. cikk. A' pörújításról (via novi). 193. §. Váltót. szék előtt lefolyt perek megújíthatnak: a) Ha az elmarasztalás a' megjelenési határidő véletlen elmulasztása miatt történt. b) Ha új bizonyítványok találhatók, melyek az előbbi perben nem használtak. 194. §. Midőn makacsossági elmarasztalás által eldöntött pör újíttatik meg, a' pörújításnak azon időül, melyben a' megjelenés-gátló akadály megszűnt, legfőkébb 15-től napra kell megtörténni, mert később annak helye nem leend. 195. §. Új bizonyítványok következtében a' pör váltót. szék előtt csak a' váltójogi eleveles (praescriptio) ideje alatt, mely az I. Rész XII. cikké szerint a' végítélet hozatalától számítandó két esztendő alatt telik be, leszen megújítható. 196. §. Olyan fel ellen, melynek, elmarasztalás esetében, előzői ellen vizsgálata (Regress) lenne, pörújítás nem engedtetetik, ha a' vizsgálatai jog idő haladtával azonosközben elenyészett, vagy időrovidség miatt többé nem használható. 197. §. A' pört újítani kívánó fel kérelemlevelet ad be a' váltót. székhez, mely arra szintugy, mint más váltokeresetek fölvetelére, határidőt tűz ki, a' feleket ugyanazon módon kihallgatja, 's a' pörújítás megengedése vagy megtagadása felett végzéssel határoz. Ha végzése megtagadó, ez a' feltörvényszékhez felvitethetik, ha pedig a' pörújítást megengedte, az újított pör mindenekben a' rendes törvénykezési eljárás szerint tárgyalatik. 198. §. Pörújítás nem gátolja a' kielégítési végrehajtást. 199. §. Kétszeres pörújításnak semmi esetben váltót. szék előtt helye nincs. XIII. cikk. A' szünnapokról. 200. §. Váltót. széknek más szünnapok nincsenek, mint vasárnapok 's a' keresztényen latin szertartás ünnepei. 201. §. Senki vallásának ünnepein megjelenésre nem idézhetetik, illy idézés váltót. szék előtt erőtlén. 202. §. E' szünnapok azonban minden határidőbe beszámítandók, ha pedig a' határnap ünnepre esnek, az ezen nap használtatandó pörorvoslat következő nap törvényesen megtéhetetik. 203. §. Senki ellen vallási által parancsolt ünnepein végrehajtás nem teljesíthetik. Szükség esetén azonban biztositási végrehajtás ünneppon is történhetik. XIV. cikk. A' kézhez-szolgáltatásokról (exhibitio). 204. §. Váltót. szék előtti pörökben az idézés és sommas uton hozott elmarasztaló végzés az alperesnek, ha ez rendes lakása helyén tartozkodik, személyesen kézhez szolgáltatandó. 205. §. Ezen idézés vagy végzés kézhez-szolgáltatását, ha az alperes a' váltót. szék helyén lakik, annak hítes szolgálja teljesíti; ha pedig egyebütt laknék, akkor a' kézhez-szolgáltatást, legyen az idézendő nemes vagy nem-nemes, a' váltót. szék az illető kir. városokban vagy rendes tanácsu mezővárosokban, a' tanácsnál, egyebütt az alispáni hivatalnál átküldő-levellel mellét eszközözend. Ezek pedig, előnkéig is, egy az idézés átadására törvény szerint meghatalmazott hiteles személyt annak teljesítésére haladék nélkül megbiznak. A' kézhez-szolgáltatás a' magyar tengeremléken, legyen az idézendő nemes vagy nem-nemes (a' vinodoli uradalom kivételével, hol az a' kormány-széki biztos vagy kastélynagyi hivatal által errenzeve a' végzésben tett értesítéssel teljesíttetik. 206. §. Ha az így megbizott hiteles személy az alperest rendes lakásán nem találja, írást hagy nála, melyben tudósítja, hogy következő napon egy kitűzött órában kézhez-szolgáltatás végett nála megjelenend, és ha az alperest akkor sem találja otthon, az idéző-levellet két tanujelentésben annak ajtajára szegezi. 207. §. Ugyanez teljesítendő akkor is, ha az idéző hiteles személy hivatalos foglalatosságának teljesítésekor arról értesítettek, hogy az alperes hazulról vagy cseledit, kiket helyben talál, a' megtörtént idézésről szóval tudósítja. 208. §. A' kézhez-szolgáltatásnak miképen történt teljesítéséről hivatalos jelentését az öt kiküldőnek haladék nélkül bemutatja, 's midőn ez átküldő-levellel következő-sében történt, a' megkeresett tanács vagy alispáni hivatal ezen jelentést a' megkereső váltót. széknek azonnal megküldi. 209. §. Midőn a' váltót. szék a' kézhez-szolgáltatásról készült jelentésből azt látja, hogy az alperes akkor, midőn az idézendő rendes lakása helyéről elutazván, távol volt 's így az idézés átadása személyesen meg nem történhetett, annak védelmére, ha csak a' váltót. szék előtt neki rendes ügyviselője nincsen, kit ez esetben a' megtörtént idézésről a' váltót. szék maga tudósít, egy gondnokot (Curator absentis) fog kinevezni 210. §. Ennek kötelessége leend az alperes igazaira felvigyázni, 's mindazt, mit annak védelmére szükségesnek lát, előadni; a' tett dolgok ellen felhozott pusztá tagadása azonban a' per folytát nem hátráltatja. 211. §. Szabadságában alland a' gondnoknak, ha bebizonyíthatja, hogy védené jó lélekkel 's nem pör kikerülése végett távozott el hosszabb időre, 's ugyanazert igazának védelmére nem ügyelhetett fel, a' pörnek törvényszéki tárgyalására halasztást kérni, mit, ha a' törvényszék az okot alaposnak találja, végzés által meg is fog rendelni, 's a' szükséges halasztási időt a' bebizonyított körülményekhez szabja. De illy halasztás ugyanazon pörben nem ismételtető, 's ha az egyszer kitűzött halasztási idő elfolyt, a' pör minden esetre bírói tárgyalat alá veendő. 212. §. Külföldön lakó panaszlottnak az idézési végzés azon külföldi hatóság által, mely alatt lakik, fog kézhez szolgáltatni, ezt pedig a' váltót. szék a' magyar udvari kancellaria útján 's a' magyar tengeremléken a' kormány-szék által fogja eszközölni. Illy esetben a' végzésben egy úttal arról is értesítendő lesz az alperes, hogy ha bizonyos, a' távolásghoz mért határidőre válasz nem érkezendik, az idézés háromszor a' váltófeltörvényszék által kijelelendő, hazai hírlapokba fog iktattatni, 's ezután kézhez-szolgáltatottnak tekintetni. 213. §. Ha pedig az idézendőnek tartózkodása nem tudatik, vagy elsőkése méltán gyanítatik, az idézés a' váltót. szék kapuira fog szegeztetni, 's a' hazai hírlapokban szinté háromszor kihirdetetni, mire, ha az meg nem jelenne, vagy ügyviselőt nem rendelne, a' váltót. szék neki a' fentebbiek értelmében gondnokot rendel. 214. §. Ha több személy együtt egy keresetlevélben keresetével kézhez szolgáltatandó, hogy míg ügyvédek ki nem nevezendik, minden többi pörbeli határozat az első panaszlotthoz, vagy távollétében, hivatalból kinevezett gondnokához fog intézteni. A' megjelenési határidő kiszabásánál a' váltót. szék illy esetben mindig a' legtávolabb lakót veendő tekintetbe. 215. §. Minden egyéb végzés és határozat kézhez-szolgáltatása szintazon személyek által teljesíttetik ugyan, de azok a' tudósítandó háznépének vagy ügyviselőjének is átadhatnak. XV. cikk. A' váltófeltörvényekről. 216. §. A' ki váltót. szék előtt ügyét személyesen vagy meghatalmazottja által vinni nem akarja, ügyvédet rendelni köteles. Illy ügyvédi rendelés magán-peccet alatt is történhetik, de kinek aláírasi czime a' váltót. széknel bejegyezve nincsen, aláírását két tanu által hitelesíteni tartozik. 217. §. Váltót. szék ügyvéd csak az lehet, ki szokott ügyvédi vizsgálaton kívül a' váltójogból is váltófeltörvényszék által megvizsgáltatott. 218. §. E' végett magát a' váltófeltörvényszéknel rendes ügyvédi oklevéllel elő-

mutatása mellett bejelentheti, a' váltót. szék pedig a' bejelentetteknek váltótörvényekbeni tudományát szóval 's írásban szoros vizsgálat alá veendő, 's arról a' járatosoknak bizonyáglevelet adand. Új eskü tőlök nem kívántatik. 219. §. Illy bizonyáglevelekkel ellátottak a' váltót. széknel bejelentik magokat, 's mihelyt számuk a' váltót. szék helyén a' négyet meghaladja, azon kiváltsággal bírnak, hogy távollevők gondnokainak (Curatores absentium) kizárólag csak oklevelessenek ki. 220. §. Ha illy ügyvédek váltóügyekben három évig szolgáltak, a' váltót. szék ajánlatára a' váltófeltörvényszék által váltófeltörvényszék kinevezhetnek, 's különös felhatalmazó-levellel által jogot nyernek, váltóóvosokat (Proteste) felvehetni. 221. §. Minden illyes váltófeltörvényszék peccetjé, nevének 's hivataának körülírásával, a' felhatalmazó-levellel iktattatik; mellyel a' váltóóvosokat meg erősítendő. 222. §. Váltóügyvéd szolgálatát felének csak váltót. szék előtt mondhatja fel, mi minden esetre maga után vonja a' kötelességet, a' felet felmondás után is három hónapig védeni, ha ez előbb más ügyvédől nem gondoskodék. 223. §. Az ügyvéd ugyanazon pörben mind a' két félnek sem egyszerre sem egymás után nem szolgálhat. 224. §. Az ügyvéd munkadíja minden pörben, nyerte vagy veszette legyen bár azt, a' váltót. szék által a' végítéletben mindig elhatározandó. 225. §. Az ítélet, melly által az ügyvéd munkadíja meghatározatik, váltólevellel gyanant váltokeresetre alkalmas. 226. §. Meghatalmazások (Literae plenipotentiates), melyek nem általánosok, hanem csak egyes váltótörvényszék előtti ügyekre terjednek, a' szokott módokon kívül magán-peccet alatt is történhetnek, de azok vagy két váltót. székű bírók, vagy sz. kir. városokban a' bíró és jegyző, megyékben pedig a' törvényes bizonyág által hitelesítendő. 227. §. A' főmeci kormány-szék, mint a' magyar tengeremléki kereskedési feltörvényszék, továbbá is veendő ügyvédek vizsgálat alá, sőt ha olyanok, kik a' pesti váltófeltörvényszék által vizsgáltattak, a' magyar tengeremléken ügyészeket akarnának, a' kereskedési 's tengerügyelési törvények és törvényes szokásokban jártasságukról magokat a' kormány-szék vizsgálatának alávetni kötelesek.

A' RRdek f. h. öka' orsz. ülésében többek közt tanácskozás alá vétetett I. a' KK. és RR. köv. üzenete a' sz. kir. városok elrendezése tárgyában: A' KK. és RR. több fontos tekintetnél fogva meggyőződén, hogy a' sz. kir. városok dolgaik és országgyűléseni helyzetük célirányos elrendezését nemcsak az igazság, hanem valójában szorgos szükség is sürgetőleg kívánja, ezen felette fontos tárgy minden oldalról megfontolása végett egy országos választmányt kívánunk kiküldeni, melly a' sz. kir. városok belső viszonyi és dolgaiknak akkép leendő elrendezése iránt, hogy azoknak a' magy. udv. kamrától való függetlenségük lehetőleg eszközöltessék; ugyszinté arról is: hogy az egyes polgároknak a' város közdolgaiba minő befolyás engedtessek, a' városi tisztviselők és országgyűlési követek választása és ezen utóbbiaknak adandó utasítások kidolgozása milly általános rendszer felállításával szabályozassék? 's végre azon esetben, ha az elrendezés létesülend, a' városok követei az országgyűlésen aránylag mennyi szavazattal birjanak, figyelve az 1827diki országos választmány munkálataira is, kimerítő véleményt dolgozzon ki, 's ezen véleményét ó. es. kir. fhgének a' nádornak mutassa be, hogy azt ó. es. kir. fhge a' Nádor az ország minden törvényhatósággal közöljén, a' legközelebb országgyűlésen tanácskozás alá lehessen venni. Illy értelemben a' felirási és törvényjavaslatot a' m. Fő-RRel közöljén ó. es. kir. fhgét teljes tisztelettel, a' m. Fő-RRel pedig bizodalmasan felszólítják, hogy azok filterjésztésében meggyezni méltóztassanak. II. t. cikk. a' kir. városok elrendezéséről. A' sz. kir. városok belső dolgaiknak és országgyűléseni helyzetüknek czélszerű elrendezése iránt véleményadás végett országos választmány rendeltek. I. §. A' választmány, figyelve az 1827ki országos választmány munkájára is, a' sz. kir. városok belső dolgaiknak és viszonyaiknak akkép leendő elrendezése iránt, hogy azoknak a' m. udv. kamrától való függetlenségük lehetőleg eszközöltessék, ugyszinté arról is: hogy az egyes polgároknak a' város közdolgaiba minő befolyás engedtessek, továbbá a' városi tisztviselők és országgyűlési követek választása 's ezen utóbbiaknak adandó utasítások kidolgozása milly általános rendszer felállításával szabályozassék? végre hogy azon esetben, ha az elrendezés létesülend, a' városok követei az országgyűlésen aránylag mennyi szavazattal birjanak, kimerítő véleményt dolgozzon ki. 2. §. Az ekkép elkészítendő munkálatait ó. es. kir. fhgének a' Nádornak olly végre mutassa be, hogy ó. es. kir. fhge a' Nádor azt minden törvényhatósággal közöljén, a' legközelebb országgyűlésen tanácskozás alá lehessen venni. 3. §. A' küldöttség tagjai.

Szinte a' RRdek f. h. öka' orsz. ülésében fölvetetett a' KK. és RR. üzenete a' k. kir. előadások' 3ik pontja, vagyis a' Duna 's egyéb folyamok' szabályoztatása tárgyában. Elmondják ebben a' t. KK. és RR.: mikép a' Duna' czélszerű szabályoztatásának országos hasznáiról 's e' szabályozás minélelőbbi megindításának sürgetően szükséges létéről mennyire meg valának győződve, 's milly buzgón ohajtották azt már múlt országgyűlésen köztanácskozásiak tárgyává tenni, mutatják azon felirások, mellyekkel a' dunai hajózási akadályi elhárítását tárgyzó adatok közlése végett már akkor ó. Felsőházhoz járultanak az ország RRei. Sulyos csapásokkal sujtották azóta a' Duna áradási az ország több részeit, sőt hazánk fővárosát majd végpusztulásra juttatták, 's ez által még élénkebb lön az ország lakosiban azon ohajtás, hogy e' tárgyban már valahára országos intézkedések történjenek. Örömmel 's hálás érzéssel fogadták az ország RRei ó. Felsőház azon atyai gondoskodását, miszerint azon kérelem újabb kijelentését kegyesen megelőzve, a' Duna 's egyéb folyamok szabályoztatását már kegy. kir. előadásiban országos tanácskozás tárgyává tűzte ki; biztossan reménylötték is, hogy még ez országgyűlésen az olly régen és buzgón ohajtott szabályozásnak legalább megindítására czélszerű intézkedéseket tehetnek, 's kérték ismét az adatok és szabályozási tervek közlését, hogy ezen nagy fontosságú tárgyban akadály nélkül tanácskozhassanak, 's határozásaikat biztos alapra építhessék. Azonban ó. Felsőház azon felirásra f. eszt. jan. 3kérőle érkezett k. kir. válaszában a' szabályozás teljesítése törvényesen a' kir. helytartó-tanácsot illetőnek mondatván, az ország RRei csak ajánlatokra 's némelly akadályok elhárítása végett szükséges törvények alkotására szólíttatnak fel, de sem a' jelen helyzetet tárgyzó adatok 's rajzok, sem a' szabályozás tervei nem közöltetnek, sem azon segédforrások, mellyek a' célra használhatóknak, fel nem fűdöz-

tetnek, ezek nélkül pedig oly törvényeket, mellyek magányos érdekeknek a köz czéllal lehető összeütközését elintézzék's megszüntessék, czélszerűen alkotni, — sőt a terveket, a munka megindítását, elrendelését's felosztását nem ismérve, bármely országos ajánlat felett még tanácskozní sem lehet. Ugyanazért a hazai kereskedés előmozdítását, annyi ezer polgártársaiak vagyoni, sőt élete biztosítását minél előbb eszközölni forrón ohajtván, a KK. és RR. szükségesnek látják, Ő Felségét újabb felirással megkérni, méltóztassék mindennemű tárgyat érdeklő adatokat, rajzokat és terveket egész kiterjedésökben az ország RR-eivel ez országgyűlésen kegy. közölni, hogy azok segedelmevel haladéknélkül tanácskozní's a szabályozásnak miképen és minő felügyelés alatt leendő teljesítéséről czélszerűleg intézkedni lehessen. A fentebbi úzenetre a fő-rendi válasz f. h. 61kán keletkezett. Ebben a m. Fő-RR-ek arra nézve, hogy Ő Felsége a Duna és egyéb folyóvizek szabályoztatására szükséges adatok kegy. közlése iránt újra is alázatosan kéressék meg, a t. KK. és RR-ek szívesen kezet fognak ugyan: mivel azonban az ez érdembeni munkálkodások két egymástól lényegesen különböző ágra oszlanak, mellyek egyike az egyenesen országos intézkedés alá tartozó tárgyak feletti rendelkezésből, másika pedig némely a dolog érdemlegi eldöntését érdeklő's előkészítő működésekből álland, annál fogva a t. KK. és RR-et arra kívánták figyelmeztetni, hogy miután a jelen országgyűlés már vége felé siet, és még számos nagy fontosságú tárgy várja az irántok folyamatban levő országos értekezések befejezését, 's így ha Ő Felsége a kívánt adatokat és terveket még a jelen országgyűléssel közölni kegyeskednék is, azok kellő megfontolására és tárgyalására már alig lenne elegendő idő és alkalom, de egyébiránt is a f. évi január. 4kén érkezettk. kir. válaszból az tetszenék ki, hogy ezen tervek és adatok még ninesenek is tökéletesen elkészülve, czélra leginkább vezető lenne: Ő Felségét egész alázattal megkérni, miszerint egy országos választmánynak oly formán leendő kiküldetésében megegyezni méltóztassék, hogy az érintett tervek és adatok vele lett közlése után az a jövő országgyűlésig mind az elvekre's irányra nézve, mellyekhez az e részbeni további országos munkálkodások alkalmazandók volnának, mind a módokra nézve, mellyek szerint maga e szabályozás gyakorlatilag eszközözendő lehetne, mind végre a k. kir. válaszban említett egyéb tekintetekre is ügyelve, az illy nagyszerű vállalatok létbehozására szükségképen megnyitandó források iránt is, kimerítő véleményes jelentést készítsen. Minthogy mindazáltal azon elemi viszonytagságok után, mellyek sz. kir. Pest és Buda városit legujabb időkben oly érzékenyül sújtották, e városoknak's a szomszéd vidéknek hasonló szomorú események elleni biztosítása haladékat nem szenvedő intézkedést sürgetve kívánna, ahoképest a m. Fő-RR. Ő Felségétől, különösen kiemelve, az érintett városokat és tájékokat érdekelhető terveknek és adatoknak még a jelen országgyűléssel leendő közlését alázatosan kikérendőnek vélnék, hogy ezekre nézve azt, mi legezélszerűbbnek látszanék, azonnal elrendelni lehessen.

Budapesti napló. April 11kén magy. színpadunkon bérszünettel először adatott Egressy Gábor jutalmára: „A két színész „3 felv. vigj. Löwenthaltól, a magyar tudós társaság költségén Nagy Elek által fordítva, és „Fiatall férj“ című vigj. utolsó felvonása Franzián y e l v e n, melly alkalommal Egressy Gábor e színpadon utósor lépett föl. Egressy Gáborban legszebb díszét veszti el színházunk's helyét eddig ismert magyar színésznink közül tökéletesen egyik sem fogja betölthetni. Közönség-csodító elefantot, szelid hyenát, szemfényvesztőt, jó énekest, vagy más csekély valódi belbecsel bíró alakoskodót könnyen hozhatni színpadra; de gondolkozó jeles színművész mindenütt ritka tünemény, nálunk pedig, hol a magyar színész annyi bajjal kénytelen küzdeni, főkép a mostani léleklomhító és jellemölő zenejávány alatt, 's hol jobbadán természet képezi a művészt, valóban majd csak fehér hollónak tekinthetni azt. Egressy G. mindenk fölött leginkább törekvők meghonosítani magyar színpadunkon Shakspearenek hallhatatlan műveit, de a viszonyok annyira gátlák őt e szép czél létesítésében, hogy szándékával fölle hagynia. Most francia nyelven is játszott az egész személyeggelegyütt jutalomjátékán. Egyébiránt ámbár két vigját. adott jutalmára Egressy G. mégis bizonyára komor érzelmekkel távoztak ez este színházunkból el Budapest műveltebb's lelkes lakosi, mert bucsuzója volt ez előadás a Budapestről távozó Egressynek; nemzeti dramánk, nyelvünk's a közönség fájdalmasan érzendik e veszteséget, 's az utóbbinak csak az szolgálhat némi vigasztalásul, hogy távozó kedvenczét mindenütt szíves tisztelet's illő méltány fogja körzeni, nemcsak hazájában, hanem még külföldön is, ha csakugyan valószínű korábbi szándékát és Franciaországba utaznék, hol francia nyelvbeni jártassága mellett talán a nap ottani hőseivel is mérközhethék, 's még magasb fokra tökélyesíthetné művészetisméreteit. Távozzék bár merre, becsülöinek legszívesb kívánati kísérendik őt. — A már többször említettük, „Budapesti Szemle“ megjelenvén, sietünk e napló köréhez képest megismertetni t. olvasóinkkal e korszerű tüneményt. Érdekes tartalmasorát Trefort Ágoston nyitja meg alapos ismereteket tanúsító értekezéssel „Anyagi érdekekről“. Nálunk most, midőn az egész világ jobbadán anyagi érdekek emelésin törí fejét, kétszeres érdekű e munka, melly röviden előadja vasutak, gőzművek, csatornák, gyárak, takarékpénztárak st. ef. valódi hasznait, 's egyszersmind ezek legezélszerűbb használatára a jölett leg-hatalmasb rugóját a népnevelést ajánlja; kívánatos, hogy idővel az itt megpendített fontos tárgyakról részletes kimerítő értekezéseket kapjon a közönség. Követi ezt: „Álomjárás és allati magnetismus, lélek-vagy kísértetlátás“ Lukács Mórictól; a szerző fontos és mély tudomány szövedékibe bocsátkozék, melly eddig hazánkban még nem igen ta ált művelőkre, 's a célba vett tárgy tiszta felfogása mindenkit kielégítend; adatit és véleményt kivonatokkal erősíti a prevorsti nagyhirű látoknőből's

a weinspergi rabnő vallomásából. A czikornyátlan egyszerű előadás kedvesen lependi meg azokat, kiknek alkalmok volt Schwedenborg's mások illynemű dagályos és homályba burkolt munkáikat olvasni. „Szegénység Irlandban“ Eötvös József bárótól, oly mély valósággal's érző kebelből származó tárgyismérettel van írva, hogy olvasásakor lehetlen ez ohajtásra nem fakadni: bár így ismértetné meg valaki hazánkat is a külfölddel. „Az irói tulajdonról“ Schedel Ferencz; Talfourd rokonnemű indítványa 2dik évben szolgál már vitatási tárgyal az angol alsóházban, mi eléggé bizonyítja, milly nagy fontosságot tulajdonít Európa egyik legműveltebb nemzete a legszentebb jognak, az irói tulajdonnak. Eddig nálunk illy törvényes biztosítékra nem igen volt ugyan szükség, mert vajjon ki mert volna magyar munka utánnyomatásához fogni, miután az első eredeti kiadás is csak alig számolhatott egy pár száz vevőre; a magyar nemzeti Akadémia föllállása óta mindazáltal annyira szaporodott az olvasó közönség, hogy egy két év alatt 2ik kiadása is szükségessé lesz némely munkáknak, minők például Jósika regényei, Vörösmarty „Vérnáza“ — Szontagh „Propylaeumai“ pedig néhány hónap alatt elkelték's így remélhetőleg nem sokára csakugyan az irói tulajdonbiztosításról is fog majd gondoskodni törvényhozásunk's kész előmunkára találand a szerzőnek e tárgyat világosító okszerű javaslatiban. „Codificatio“ Szalay Lászlótól fontos tárgyat fejteget általánoson, utóbb részletek benezogatásába bocsátkozandó. — Ugyan most jelent meg Fehér Györgytől 4rében: „Aborigines et incunabula Magyarorum. ac gentium cognatarum populi pontici, pontus.“ — F. hó 12kén nagyszámú hallgatóság előtt ment véghez „Teremtés“ című nagy hangmű előadása majd 500 zenész's dalnok által a pesti német színpadon a lombard-velencei árvizkárosultak javára's 14kén szinte számos közönség előtt ismételték. A magyar színház ezen üdvös intézkedéshez teljes készséggel járult tagjai közül leginkább Fehér Marit dicserik az itteni német lapok. Néhány nap mulva Budán is fog e nagy hangmű ismételtetni ugyane' jótékony czélra. — A budai Zugligetben hatalmas dolgoznak már az ott föllállandó vizgyógyintézetben. — Lendvay a husvéti ünnepek után vendégszerepeket adand pesti színpadunkon. — A Helbig és Müller által Bécsben készített's cnapokban leérkezett vas-gyors-sajtó f. april 16kán állított fel Trattner-Károlyi könyvnyomató-intézetében's meg is tétetett az első próba vele déleesti 6 óratájban szerencsés foganattal, mi főleg az itt megjelenai szokat számos példány munkákra's időszer-iratokra nézve czélszerű kezelés mellett nagy nyereség's a könyvnyomató-intézet birtokosának valódi becsületére válik, hogy a kor's tökéletesbülés kívánatinak hódolván, a minap Angliából szállított Columbian sajtón kívül, ez egyik fő kellékű műszerrel is czimeresíté intézetét. Azonban az egyetemi könyvnyomató intézet is szintazon gyárbul épen most hozata két gyors-sajtót, melly halomás szerint jövő héten állítatik fel Budán tömérdek példány iskolai könyvei's egyéb folyóiratok nyomtatására. Így tehát 3 vas gyors-sajtót birand már Budapestünk's tán többel is fogunk dicsekedni még e zár-évében a feltalált könyvnyomtatás 4dik századának!

Tabon (Somogyban) mart. 30kán 1 és fél óraker délután egy cselédhából tűz ütött ki, mellynek lángjait a dühöngő felszél azonnal továbbra terjesztvén, egy 20 öles istálló két felszerrel, kertlak két cselédhábzal, egy haszonbérő ház száraz-malommal's egy szegény pór háza hamuba dőltek; a kár igen tetemes. Borzasztó volt látni a szegény cselédség kétségbeesését's hallani jajszavait, midőn élelemszeret's veritékes kis vagyónát elenyészni látta; egy hat esztendő gyermek életét veszté, ki tüzet kiáltó gyermekpajtása szavára ágy alá bujt menedékl's a ház padlása rézsein áthatott füst megfojtá. Itt is tapasztalható vala különösen a cserép haszna, minthogy egy urasági cserépfedelű lak a körülte dühöngő lángok közt is épen maradt. A tűz-támasztási gyanu egy cselédasszonyra hárul, ki peméjét kenyérsütés után padlásra dobta gyuladatan v. zsaratnagosan.

Kis-Ligvánd (Sopronymegye) Különös és óvasul figyelemre méltó szerencsétlen eset borzasztá itt a szemtanúkat. Ugyanis egy szegény lakos a dermesztő hideg enyhítéséről gondoskodólag estve Sóra tájban a szomszéd erdőbe ment nőstül, három kisdedeit a szobába zárva, gyertyát gyujta nekik azonnal visszatérendő. Az asszony mintegy előérzéssel tüstint visszasiet övéihez. Azonban már lángba borulva lelé a szobát's a nélkül hogy lármát kiáltana, eszmélet nélkül bősülvé iramlík a szomszéd helységbe. A láng azonnal kitörvén, mire segély érkezék, kétház's a három gyermek már martalékja volt a lángoknak. Kettejének kormos maradványi a szoba közepén arra mutattak: hogy a két kisebb testvér átkarolva borultak egymásra. A nagyobbikat pedig egy izraelita, betörvén a zárt konyhajtót, a lángok közül kiránta ugyan, de kezei's lábai összegevévén rémitő kinok közt még 12 óraig élt.

Budai jótékony Nőegyesület. A singlők intézete, melly az egyesület közvetlen kormányzása alatt áll, életbe lép's május 1jén ünnepélyesen fog megnyitást, mihez a jötevény hívatalosak. 8 alapítvány külön külön ezer pengő által biztosítva jutott már létre Mivel pedig az intézet 12 singlő számára állították föl, tehát még 4 alapítvány hiával van, mellyek létrehozhatása tekintetéből a hőkeblő emberbarátok nagyfelkéségéhez folyamodik Budán aprilis 14d 1840 b. tartott ülésből Kültkey Henrik egyesületi titoknok.

(Zsidiek halála Zalában) Szántói járásbeli főszgabiró Hertelendy Imre ur azon felül hogy a vesztély után mult június fogytán tüstint kitelhetőleg érezteté a szerencsétlenekkel bőkezűségét segítvén őket kenyérral, gabonával, liszttel's egyéb főzelékkal, egyszersmind személyesen's levél által a járásbeli földesurasságokat, papokat's urodalmi tiszteket felszólítá a megkárosultak fölségítésére, kik is nagy hamar 100's néhány pengő forintot adtak össze. E fölött mult farsangon két rendű táncmu-

latságot rendelt a károsultak részire egyet Keszthelyen, másikat Zala-Egerszegén, melyekre hogy számosabban gyűljenek össze a vigadni kívánók, nagyobb segély adólag, tulajdon költségén nyomtatott meghívóleveleket s azokat a megye minden helységibe körlevélkép szétküldötte, sőt a szomszéd megyebeliakat is felszólította; sikerült is szándéka, mert a táncvigalmakból az égettek több mint 400 v. ft nyertek. Továbbá mult februári közgyűlésen hathatós szónoksága által a megye szegényei közt évenként bold. Inkey Ferencz ur hagyományából felosztandó 500 v. frtot a zsidiek számára eszközölte ki. S így a többi adakozáson kívül, melyet a tek. veszprémi s győri káptalanoktól nyertek a zsidiek (melly mintegy 500 v. forint.) majd 1200 for. köszönhetnek a károsultak egyenesen tisztelt járásbeli szolgabírájoknak, miért is ezennel mind neki, mind egyéb jötevőiknek az egész haza előtt forró hálájokat nyilvánítják.

A ns. torontalmegyei elaggott tisztviselők segélyezésére magányosak által alapított nyugintézet t. cz. részvényesei értesítették: hogy az 1839 évi május 10-én tartott közülés 5ik számú határozatában, az intézet további alapszabályának kidolgozására megbízott választmány főladásának eleget tévén, a javaslatként előterjesztendő alapszabályok megvizsgálása végett kir. kam. NB. cs. kerék városban tartandó közülés határidejéül f. 1840 évi május 1ső napját tűzte ki. s erre a t. cz. részvényes urakat illedékes tisztelettel meghíja beodrai Karácsonyi László mk. t. Torontál várgye másod alispánja mint a torontali nyugintézet elnöke.

Amerika.

Anglia Venezuela köztársasággal szerződést kötött a rabszolgakereskedés ellen. E szerint a rabszolgakereskedők, mint a martalócok, halállal büntetettek. — A négerek Jamaikában rendesebben visszik dolgoikat, mint előbbi uraik reménylék, kiket most azon veszély fenyeget, miszerint a négerség maga is földbirtokos akar lenni, s hol eladó telek van, azt a négerek veszik meg. E végett baptista papjaik arra serkentgetik őket hogy községekben egyesülvén javait egymás közt osszák meg, mi már több helyen meg is történt. — A mexicói elnök üzenete szerint a francia kormány jóvá hagyá a békekötést; a mexicói kormány is igyekszik azt foganatosítani s a két ország közt a jó egyetértést megalapítani. A francia meghatalmazottat minden pillanatban várják. Azt fájdalommal említi, hogy Franciaország Texas köztársaságot megismerte, mi ellen a mexicói követ Parisban megtevé a szükséges ovást. — Rosas zsarnok még mind ez ideig daczol a francziákkal s kiegyenlítéshez legkisebb remény sincs. Sokan azzal vigasztalják magokat, hogy april végén majd kitelik dictaorsága ideje, de az a kérdés: lesz e Rosasnak kedve azt letenni?

Spanyolország.

(Carlospárti armányok. Tristany agyonlövetve.) Valamennyi spanyol határszéli hir egyhangulag megegyezik azon állításban, miszerint azon carlospártiak, kik vendégbaráti fogadtatásra találtak Franciaországban, most mindenkép arra törekzenek, hogy újabb zendülést támasztassanak a baszk tartományokban. Néhányan közülök már indulóban voltak a spanyol határok felé, vezérékül szolgálván új zendülésnek; a franciaia hatóság mindazáltal szerencsére még jókor értesült ez armányok-ról s legott czélszerűleg intézkedék minden hasonló merény elnyomtatására, egyszersmind a kolompokak közül többit elfogtatván, s ezek közt Eliot és Alraat is, kik egykor carlosi csoportokat vezérlettek. A kormány azonnal parancsot adott az utóbbiak Parisba kísértetésére, hol biztos őrszem alatt fognak maradni. Az éjszakai spanyol tartományok tehát tökéletesen nyugottak lehetnek. Tristany carlospárti guerillerot, kit a bergai carlosi junta képbén bitőfára függesztetett, mart. 18kán Granadella vidékén elfogták és négy más guerillafővel együtt a junta parancsára agyonlőtték. —

Anglia.

(A királyné házassági szerződése. Elliot gabnatörvény-elleni indítványa.) London, apr. 3kán: „Valamennyi angol lap közli már a királyné házassági szerződését, mely következő pontokból áll: 1) Az esketés Nagybritannia s Írland egyesült birodalom azon részében történjék, mely Nagybritannianak nevezetik. 2) A h. g. e. april 4kétől kezdve év negyedenként huzza az országtól kirendelt fizetést; és ebből 3) gondoskodni fog minden személyes és háztartási költségéről, s ez évdíján kívül álláspontjánál fogva teljességgel semmi más birtoktulajdont nem igényelhet. 4) Az e frigyból származó lány- és gyermekek az egyesült birodalom törvényi szerint fognak neveltetni, s nem lesznek följosítva a királyné vagy Angl. más fejedelme megegyezése nélkül házasságra lépni. — April 1sőjén az alsóházi ülésben 4óraig tartott beszéddel támogatá gabnatörvény-elleni indítványát Villiers, és buzgó hévvel adá elő azon számos kárt, mely a gabnatörvényből gyárdolgozókra és általában szegényebb osztályra származik, csupán azért, hogy a csekély számú földbirtokosok aránytalan nyereséget huzhassanak. Ez indítvány vitatása hihetleg 5—7 napig is eltartand. —

Franciaország.

(Rejtélyes gyilkosság Parisban. Elegy.) Paris, apr. 5kén: „Parisban jelenleg mindenki csak következő gyilkosságról beszél, melynek elkövetőjét a legszemesb rendőrség sem tudá kinyomozni. Az országut közelében ugyanis mintegy 10—11 éves fiút leltek halva. A halálos sebet a szerencsétlen hátulról kapta, s gyaníthatólag kocsin hozák őt halálhelyére, gyilkosa pedig azonnal tova illott. A halottházban nyilvános szemléletre kitett gyermekét egy szegény asszony tulajdonának állítá, mondván, hogy az egy sipkagyártótól, hol mint más tartózkodék, még 1838iki jul. 6kán tünt el. Közélebb vizsgálat után mindazáltal több csalhatlan jelekből kivilágott, hogy a szerencsétlen fiú nem azon szegény asszonyé. Többit még mindeddig nem tudhatni róla. — A követkamrai választmány Algir ügyében határozá, hogy a kormány hagyjon föl minden

újabb hódítással Afrikában és csupán Algir, Bona és Budzsia partvidéki pontok megtartására szoritkozzék. — Nemours hg menyekzője apr. 23kán mulhatlanul véghez menend St. Cloudban. —

Svédország.

Stockholm, mart. 10. Most a miniszterek névjegyzéke kering, de minthogy fontosabb dolgok is vannak, nem nagy figyelmet gerjeszt. Mi leend az ellenzés törekvésiből, igen nehéz megmondani, annyi bizonyos, hogy közhasznú dolgokra vonatkozó nézetei mindenütt viszhangra talál. Wedberg indítványa szerint azon pénztárak, melyek eddigelé a RR ellenőrsége alatt nem voltak, ezután, azalatt leendnek. Oxehufoud pedig a czéhek ellen tön indítványt s megmutatá, mikép a kormány iparszoritása s gyámkodása által ártalmára van az ország kereskedésinek. A föld népét terhelő, ugy nevezett védelmiadó 500 ezer tallérral csökkentelik. Nem rég Heurlin emlékkállitást indítványozott a nagy Linné számára; e szerint azon helyet, hol Linné született, az ország megveszi, fűvészkertté változtatja s benne az egyszerű emléket föllállitítja. A pénzügyi országos választmány f. h. 10kén azon roppant fontosságú kérdéssel foglalkodott, mennyiben van joguk a RRnek az ország jövedelmeiről rendelkezni, s így a telekadót, mint jónak látják, vagy csökkenteni vagy eltörleszteni. E kérdést 19 szó 15 ellen oda dönté el, hogy a RR az ország jövedelme fölött rendelkezhetnek. Továbbá:

A parasztrend egyhangulag elhatározá, hogy a Hans Janson javaslatára elfogadott értesítvényt, melyben az ország sérelmei s kívánati foglaltatnak, mint választ a trónbeszédre Zweigberk vezérlete alatt választmány nyujtsa át a királynak. Meggondolván, hogy ezen fölrési-javaslatot a trónbeszédre a többi rend nem fogadá el, meg kell vallani, mikép a parasztrend ezen lépte világosan tudtul adja, hogy ő az ország nevében megteendi a kezdeményt, ha a többi meg nem egyeznek is benne. Az országos választmány folyvást csökkentgeti a kiadást, így legközelebb a lovas testőrség s a koronaörökös huszár ezrede kevesbítését, mint szinte a ministeri költség 100 ezer tallérral leendő csökkentését vette munkába, mi a tisztviselőknek sajnosan esik. — A király azon megjegyzéssel fogadá el az országtanács változtatását, hogy a RR az illető tisztviselők fizetésit is határozzák meg.

Anckarswärd gr. azon indítványa, miszerint az előzőtt kir. család tagjaivali közlekedést illető tilalom törlesztessék el, a nemesi rend ülésiben mart. 20án heves vitára nyujtott alkalmat. Hartmannsdorf a tilalmat történetileg előadá. A tilalom a mostani kir. család ide jöttkor becsátatott ki. Ezt az 1809ki zendület támasztóji eszközölték, kik akkor fejökét nem hitték olly bátorságban, mint most 30 év mulva. A szónok ezután Anckarswärd személyét támadá meg. Mit akar, ugymond, A. különös indítványival, azokat sokfélekép magyarázhatni. Anckarswärd erre kijelenté, mikép ő olly böcsületes, mint akárki a házban; Hartmannsdorf sértegetésit ő hallgatva nem türi, Hartmannsdorf a zsarnokság, rakoncátlanság s törvénytelenység apostola (erre nagy zaj támadt az ülésben, az elnök alig tudá helyreállítani a esendet) Anckarswärd még hevesebben folytató, őt úgy mond az illy jelenet, mint szinte a félreértés is böcsületességiben nem rendíti meg, neki nézeteit sem szükséges igazolni, itt olly igaztalan törvény megszüntetéséről van szó. Több ellenzési tag mint Dalman, Ribbin, és Hammerschöld az indítvány mellett nyilatkozott. Dalman szerint a mostani uralkodó ház egy az alkotmánnyal, itt mást senki nem isméri; az köz szeretet tárgya s a jövendő reménye. Ribbin is illy szellemben szóló mondván: eleinte az oltványt ronggyal tekergetik be az éjszakai szél dühe ellen, de ha megfoganszik, lehányják a rongyot. Illyen rongy a kérdéses tilalom. Hammerschöld neveltségének talála e tilalmat s ugyanazért megszüntetendőnek. „Ha valaki, ugymond, engem vagy akármelyik svédet kérdené: van e trónkövetelő az országban kívül? mennydörögve azt válaszolnók: nincs. Raabe b. is az indítványmellett szólt, de sajnálta, hogy az ellenzés egyik főnöke most, midőn az annyit létesíthetne, illy Érisz-almát doba közéjük. Löwenhjelm grnak nem tetszett az indítvány. Milly hatást teend, ugymond, e tilalom megszüntetése Európában, milly magyarázatot adnak majd neki? Mivel 30 év óta visszahatas nem volt az országban, illyesmi nem veszélyes, de minek politikai fecsegésre okot szolgáltatni? E mellett gondolóra kell venni, mikép a mostani országgyűlést a történetirő pirulás nélkül irhatja. Az indítvány viszszavetettett.

Hollandia.

Az alaptörvény ügyében tett módosítási javaslat köv. pontokból áll: 1) a király évdíja 2 millió 400 ezer ftul 1 millió 500 ezerre szállitattik, a kir. paloták s mula óházak f tartására fordított 100 ezer ft pedig 50 ezerre; 2) a választás rendezése, szavazási jog gyakorlása, mely eddigelé kir. parancsoktól függött, ezután a törvénytől függen; 3) az országos RR ülése elibe terjesztetik a gyarmati hatóság számadása s a gyarmati pénztár-maradványnak hova fordittatását törvény határozza meg, nem pedig a király maga, mint ezelőtt; 4) a tíz évi költségvetés a rendes, és két évi költségvetés a rendkívüli kiadásokra nézve ezentul minden második évben meghatározatik; 5) a hatósági tanácsosok, kik eddigelé holtig maradtak hivataljokban, ezentul minden évben részenként kilépnek s helyökbe újak választatnak; 6) számoló kamrai szabályzat ajánltatik; 7) az évenként szedett katonaság egy része a tengerészet erősítésére fordittatik.

Alsórajna, apr. 1. Naponkint hangosabban s kiméletlenebbül emelik sokan szavokat a kormány s törvényjavaslata ellen; már nyíltan kijelentik, mikép a kezdeményt magoknak a RRnek kell tenniök. Warin intó szava a kormányhoz, miszerint míg ideje van, ne üzné a nemzet türelmét végsőre, mindig nagyobb viszhangra talál, s a gyökeres párt mindinkább erősül. Míg a kormány a kereskedőtársasággal s más tekintendőkkel együtt szabadon rendelkezheték a keletindiai birtokok jövedelmiről, me az a kormány zavarát hasznára fordította s míg a kormány adósságot adós-

ágra halmozza, imez részvényeket és más jól jövedelmező jegyeket gyűjtögete. De most, midőn elapadt előlök a' viz, pénzügyi nyilvánosságot kívának a' kormánytól, és az ellenzéshez csatlakozván annak félelmetes túlnyomóságot adtak; hanem a' közvélemény tőlök is számadást kíván, 's ha e' folyvást keserültebbé váló harezban pénzőket megtartják is, mint politikai párt elvesztik a' játékot. Ily körülmények közt a' kormány rettenő zavarban van. Vagy minden iratit közre kell tennie, ni az ország rongált hitelét még rosszabb hírbe hozná, vagy pedig a' gyökeres párt karjai közé dőlnie, mihez nem sok kedvet mutat. Általában az ember nem igen hajlandó addig egészen engedni, miglen végszükség nem szorítja. A' hollandi kormány most illy állapotban van: már sokkal többet vallott, mintsem visszaléphetne, 's az igazságnak, ha nem egészen is, de jobbadán napfényre kell jönie. Ezt a' közbiróság (syndicat) eltörlesztése szükségesíti. Belgium is részt akart venni a' közbiróság kiszámításiban; de a' hollandi kormány, mivel nagy hasznot reményelt, nem engedte 's azért 8 millió ft áldozott fel; most azonban, midőn a' közbiróság eltörlesztését akarják, kitérítik, hogy képzelt nyereség helyett 80 — 100 millió a' veszteség, mit különben Belgiummal közösen viseltek volna.

Törökország.

Konstantinápoly, márt. 13. A' keleti kérdés mindinkább unalmasná lesz, svesztég áll, t. i. sem előre, sem hátra nem mozdul. E' bizonytalanság leginkább a' portát öli. M. Ali kissé jobban mozoghat mint a' porta, mert A. veszteségét legalább visszanyerni reményli; de a' mit a' portavezsit, örökre veszte marad. M. Ali ohajtja a' kibékülést, e' végett közbenjárót küldött a' portához 's az által jelenti, mikép jobb volna egymással szép szerivel mások segélye nélkül megegyezniök. Ő mindenre kész, forrón ohajtja 's akarja a' csomó megoldatását, de azért ne higgyék, hogy hajója súlyedez, ő azt megmutatja, hogy azon hiedelem alaptalan, 's ha súlyednie kell, hajóstul súlyed. Okész a' békére, de kész mindent kockáztatni is 's a' nagy Washington példáját követni, kinek polgári érényt mindig csudálta és követni ügyekezett, mert ő népeért él és hal. Itt Washington csak úgy fordul elő, mint Pilatus a' hiszekegyben, 's csak azért hozatik föl, hogy Ponsonby L., ki leginkább gyámokodik a' porta fölött 's ki neki legnagyobb ellenzője, emlékeztessék azon idősakra, mellyben Éjszakamerika szabadsága kivivatott, hogy e' dolognak színtőlly következtése lehet, t. i. M. Ali teljes függetlensége 's egy egyesült arab birodalom előállása. De az illy figyelmeztetésekre nem sokat hederítnek. — Legujabb hír szerint Anglia és Russzia egészen megegyezett azon pont fölött, ha Ibrahim előnyomulna, de a' törökök nem nagy kedvvel fogadják a' moszka segítő serget. Khosrev b. állapotja mind inkább terhesül, tavaszt nehezen ér. — A' szultán beszédében, mellyel az alkotmány és törvényhozási tanácsot megnyitotta, köv. hely is áll: „Nagy Fridrik a' porosz király mondotta: „akarom hogy népem boldog és gazdag legyen, 's hogy mi is azok legyünk“ ezt választotta atyám is jelszavának 's boldogságát ő is népe boldogságában kereste. Én nyomdokit követendem. Azt csak gyámolítástok által tehetem, azért számot tartok rá.“ Első pillanatra láthatni, mikép ez csak silány majmolása az alkotmányszerűségnek, hol a' diván tagjai a' népet képviselni látszanak. Jobb volna az ország alaperejét kifejteni, mintsem a' világba derüre borura szavaskodni. — Antimos ujonnan választott görög patriarcha már hivatalába van iktatva. — Két nagy kereskedőház kínálja 10 milliónyi kölcsönrel a' portát 's fodözésül a' sztambuli, trapezunti és smyrnai vámot kívánja. — M. Ali végnyilatkozványa itt új agályt keleszt. Féltnek, hogy ezuttal a' fenyegetés szakadásra kerül, mit a' táborozásra kedvező évszak is igen előmozdít, 's a' főhatalmak eddigelőt abban sem tudtak megegyezni: mint kell megtámadtatás esetén a' fővárost ótalmazni az ellenség ellen. Ali még egyszer felszólítják Khosrevet: egyenlítőnek ki egymás közt barátságos uton 's keresztyének közbenjárulása nélkül a' dolgot. „Én, mond az alkirály, már ezirant irtam neked, de választ nem kaptam. Hogy válaszolj lányom által, nem akartam sürgetni; az ő eszközlése által küldött levelkéd engem ki nem elégíthet, sőt mélyebbensért. Sokáig gondolkodtam, mi tevé legyek, végre eltökéltem, hogy még egyszer írjak neked.“ Itt a' nagyvezért keletiesen jól földicséri, aztán magáról szól. „Én csak a' birodalom főmaradásaért, csak szent vallásunk javáért fáradoztam, törekvésim egyedül célja csak uram és profétánk dicsőítése, a' hatalmak, mellyekkel ti a' követ fűjátok, mind kettőnket gyengíteni akarnak 's a' birodalmat egymás közt felosztani. Ne ismerjétek félre, vagy ne vessétek meg Egyiptus hatalmát; olyan az, hogy a' szultán figyelemmel lehet iránta. A' hajóhadat visszakivánjátok, én azt nem adhatom, de fölőslég is volna, hisz itt is kész a' szultán szolgálatjára. Teljesítétek inkább méltányos kívánatomat; az a' nélkül is csupán családom jövedő sorsa biztosítását, 's történetekben kivitt nevem fontartását illeti.“ Eztán újra hűségét erősítgeti a' padishah irant 's csupa dagályos dicsérettel halmozza el a' nagyvezért. Még nem válaszoltak Alinak. A' választ az angol követség szerkeszti. — Nagyuri rendelet következtében a' törökök 's idegenek közt támadó kereskedési pörököt ezentul külön törvényszék intézendi el, melly üléseit minden hétfőn a' kereskedési minis-ter lakában tartandja. — Ali meg van elégtelve a' keleti dolgok európai folyamatával; a' francia új ministerség biztatja; az angol ministernek parlamentelőtti nyilatkozatát kíváncsilag várja; minden keleti kérdésre vonatkozó érdeklő, 's midőn a' hírlapok megérkeznek, 10 — 15 tolmács foglalkodik az illető helyek lefordításával, 's annak egészen nem hívé, idegenektől tudakozódik utána, vagy pedig fiával Said beyjel egyes helyeket fordított le. Nem szereti, ha valamit eltitkolnak előtte. — Ali hír szerint megjött Kairóbul 's mindenütt élénk zajjal fogadtattott, mi a' török-nél nem mindennap történik meg. — Azon hír, miszerint Tamás kapuczi-nusta a' damaskusi spanyol kolostor fejét a' zsidók gyilkoltak meg 's tet-toket már meg is vallottak, még valóslásra vár.

Perzsia.

A' francia követség tulósítása febr. 6-ig terjed, mikor t. i. Sercey gr. kíséretetül Teheranba utazott. Őt a' perzsák fényesen fogadják. Huras Ali a' határon üdvözlé az utazókat. Tauriszban Sercey pompás palotát, mindenik kísérelője egy házat kapott lakásul és tiszteletbeli őrt. A' hadmi-nister elutazásuk előtt fényesen megvendéglé a' francziákat, mellyre az angol 's orosz consul is hivatalos volt 's asztalon legjobb bor állott. A' francia követség által megtiszteltette érzik magokat a' perzsák; az angolokat gyűlölik, a' moszkátul félnek. Sheil Teheranba utazott elégté-telt kérni, 's ha nem kap, Anglia hathatósan lépend föl Perzsia ellen. — Tauriszi hír szerint a' perzsa shah dec. 22-kén indult ki Teheranbul, serge 12 — 15 ezer főnyi 's 40 algyut visz magával. Mint hírlík, Iszpa-hant akarja lecsendesíteni. —

Németország.

Hannovera, márt. 2. Az itteni polgárkatonaság vezetőinek szerencse-kívánatára a' király köv. válaszolt: „Uraim, köszönet Önöknek. Már több bizonyoságit vettem Önök barátságának 's ragaszkodásának. Én pol-gárim hűségében sohasem kételkedtem. A' már történt kellemetlenségek oka nem én vagyok. A' mit tehettem, tettem 's alattvalóim boldogságát ezentul is ügyekszem előmozdítani. Én nem vagyok isten; é n i s c a k e m b e r v a g y o k; nincs eröm minden kívánatot egyszerre teljesíteni, 's tudom jól, hogy boldog akkor leszek, ha alattvalóim boldogak. Tudom, hogy polgárim fölőlem jó hitben vannak; de vagynak emberek, kiknek nincs lelkek, vagy nem akarják átlátni, mit akarok én boldogságukért ten-ni. Közöljék Önök polgártársikkal szíves köszönetem. Isten látja lelkem, a' mint szólok, úgy érzek.“

Hannovera márt. 30. A' hannoverai király nagyon beteg, mintléti-rül orvosi jelentést sem közlenek a' közönséggel. — Azon örömkívánat, mit a' Hannovera-városi lövész polgártest vezetői a' királynak, katonai szolgálata 50-dik évi ünnepén, benyújtottak, a' lövész polgártest tudta 's megegyezte nélkül történt. Ennek következtében a' lövész polgártest megsérteve érezvén magát, gyűlést tartott 's vezetői helyett, kik egész élet-ükre voltak választva, másokat választott. Hogy azonban e' tett igen szemszuró ne legyen, néhány mérsékelttag annyira vitte a' dolgot, mikép a' vezetőkjuniusig helyükön szenvedtessenek meg, de lemondásukat tüstint adják be. Egyszersmind határozatott, hogy ezentul a' lövész pol-gártestet illető minden gyűlésben egy várostanácsbelinek jelen kell len-nie. — A' porosz király meghülés következtében gyöngékedik. — A' csehek el akarják pörölni a' németektül a' sajtó-főltalálás dicsőségét, 's e' dologban egy cseh krónikás bizonyoságra hivatkoznak 's arra hogy Gut-tenberg és Kuttentberg cseh város, hol Guttenberg született 's innen Mainzba költözött, 's így Guttenberg és Kuttentberg hasonhangnak. E' dolog komolyan van állítva 's tanúsítja a' szláv dicsvágyot! — A' götting-ai egyetem professorai márt. 31-kén új követválasztásra gyűltek össze, mi két év alatt most tizedikszert történt. Hugo, Lücke, Ritter, Gausz, Kraut, Hibbenrop, mint minap, most sem jelentek meg a' választáson. A' jelen voltak csekély szótöbbséggel Reiche hittudomány-tanítót választák meg, ki ezt csak azért fogadta el, hogy a' király haragját elhárítsa a' szo-rult állapotban levő egyetemről. — A' bajor országgyűlést néhány nappal újra meghosszabbítá a' király. — Reiche göttingai prof. azon ürügy alatt, hogy nem volt elegendő többsége, lemondott a' követségéről. —

Olaszország.

Azon hír, miszerint d. Miguel lemond a' portugáli trónhozi jogáról, mindinkább több hitelt nyer, sőt némelyek már az ezért járandó évdíjat is akarják tudni. Csak bőszebb párthívei vannak a' kibékülés ellen. — Ná-polyi levél szerint (márt. 17) az utolsó angol értesítvény hangja egye-zik Anglia merényletével. Válasz helyett a' király erősítetteti a' nápolyi pár-tokat. Két gőzös csapatokat és algyukat szállít Messina és Szirakuzába. Minden hadiszínbe öltözik 's a' király nyilvánítja, mikép kész azon kor-mányokkal alkudozni, mellyeknek előterjesztései okosság és igazságon nyugosznak, de paczkázásra csak algyuval felelend. Messinai levél sze-rint a' kén-kérdés csak ürügy, Anglia tulajdonképi célja Szieziliát el-foglalni, mire régóta pillog maltai magas közsádirul. Franciaország téhát szemfűl legyen. — Romában a' márt. 25-kén esett hó sok rendtelenségre ada okot. A' nép hóhajigálás 's hó-golyó-hajtással mulatkozáék az utcán, de majd veszekedésre 's döfölsre került a' dolog, mi által néhány ember életét veszté. A' rendőrség más nap kemény parancsot adaki a' hóhaji-gálás 's hó-golyó-hajtás ellen, de már akkor szerencsésen elolvadt a' hó! — Jól értesült körökben beszélgetik, miszerint Ausztria a' nápolyi udvar-al alkudozik az irant, hogy Szieziliában katonai állomást állíthasson azon esetre, ha M. Ali ellen kiütne a' háboru, mellyben ausztriai sereg is veend részt. Az ausztriai követ közbenjárult Anglia és Nápoly közt, de a' király sem Anglia előterjesztésire, sem az ausztriai követ békítgetésire nem hajt, 's így a' kénkö-kérdés még bonyolodtabbul. Parisba, Londonba követ in-dult. — A' tél mártiusban ismét visszaállott, 's mire alig emlékeznek, két nap szüntelen havazott, 's hószállongás közt leütött a' villám, a' St. Maria di Porto Salvo kupját ketté hasította, az egyház márványzatát összerom-bolta, minden ezüstöt, érczet és egy harangot összeolvastott, a' szomszéd házak gerendáit összetördelte, több száz ablakot bevett 's néhány embert földre sujtott, de egyet sem ölt meg. Szerencse! hogy senki sem volt az az egyházban. A' kárt 50 ezer fra becsülik.

Gabonaár: Pest, apr. 16-dikán: Tiszta buza: 165, 155; 145; — Kétszeres: —, —, —; — Rozs 122, 120, 116, —; Árpa 95, 93, 90, — Zab 74, 72, 70; — Köles 88, —, —; — Köles-kása —, —, — — Kukoricza 125, 123, 120; — pesti m. v. garas.

Lotto. Buda, apr. 11-kén: 8, 13, 9, 74, 8.

Szerkeszti Helmezy. — Nyomtatja Trattner-Károlyi uri-utca 612.